

Inovacijski projekt Terapevtski pes v šoli september 2012 →

SREDNJA
VZGOJITELJSKA
ŠOLA IN GIMNAZIJA
LJUBLJANA

Mojca Trampuš in Šapa ☺
september 2014

Sodelujejo

Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

vrtec Jelka

Slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke

...in seveda dijaki SVŠGL

Člani projektne skupine

- Mojca Trampuš, vodja
- Alojz Pluško, ravnatelj
- Jana Hafner
- Irma Kokelj Žerovnik
- Katarina Virant Iršič
- Petra Kočar
- Urška Stritar
- dr. Brigita Rupar, konzulentka

- in seveda Šapa 😊

Terapevtski pes v šoli

Inovacijski projekt na SVŠGL v sodelovanju z Zavodom za šolstvo

Šapa je **štiriletna zlota prinajlica**. Kot terapevtska psica deluje v okviru Slovenskega društva za terapijo s pomočjo psov. Tačka pomagača. Njena vodnica Mojca Trampuš na SVŠGL učim matematiko.

Šapa bo **dvakrat tedensko prihajala v šolo**. Med poukom bo večinoma počivala, med odmorji, po pouku in sicer pa vabiva k različnim dejavnostim.

Med letom bomo k sodelovanju povabili tudi **druge pse** iz družin. Tačka pomagača z njihovi vodniki.

Urnik: Šapine prisotnost na šoli je obavljen pred učilnico 205 in na spletni strani šole.

Nekaj **podrobnosti o projektu** in načrtovane dejavnosti so opisane na spletni strani šole (zavihek Terapevtski pes v šoli). Tam je tudi ppt predstavitel projekta za naše dijake.

Kako prisotnost kučka vpliva na vzdušje v razredu?
Kakšne izkušnje pridobijo dijaki programa predšolska vzgoja pri vključevanju psa v delo z otroki?

Vabljeni!

Zakaj pes v šoli? Zato, ker dokazano

- zmanjša vpliv stresa

(pritisk, srčni utrip, mišični tonus, dihanje...)

- pomirja
- opogumlja
- spodbuja socialne stike
- dviga samozavest
- spodbuja empatijo...

Cilji inovacijskega projekta

- Opazovati vpliv terapijskega psa na posameznika in na klimo v razredu – sproščenost, umirjenost, pripravljenost za sodelovanje.
- Dijake programa predšolska vzgoja spodbujati k inovativnim načinom dela z otroki.
- Opozarjati dijake na pomen zaupanja in strpnosti v odnosu človek - človek in človek – žival in na pomen prostovoljnega dela.
- Ponuditi dijakom individualna srečanja s terapijskim psom.

Podobne dejavnosti v tujini

- projekt Schulhund – Nemčija, Švica, Avstrija (> 300 šol)

www.schulhund.de

- psi na univerzah - ZDA

npr <http://www.health.harvard.edu>

- projekt Dogs Helping Kids – Velika Britanija

<http://www.puppygurus.co.uk/dhk/>

Nemške šole, kjer poteka projekt Schulhund; vir: www.schulhund.de

Pred izvedbo - dopisi in predstavitve

- informativni dopis o projektu vodstvu šole in ZRSŠ,
- dopis staršem s soglasjem,
- predstavitev projekta za člane učiteljskega zbora,
- predstavitev projekta za dijake,
- predstavitev za spletno stran šole,
- plakat z osnovnimi informacijami za na hodnik,
- informacije o Šapinem urniku,
- plakat s Šapinimi pravili.

Šapin urnik

Šapa bo praviloma v šoli **ob ponedeljkih popoldne** in **ob četrkih dopoldne**. Med odmori bova ostajali v učilnici 205.

Ob četrkih bova od 10.00 do 11.15 na sprehodu v okolici šole. Če se nama želiš pridružiti, mi pridi povedat - lahko en odmor pred tem.

Ob četrkih od 14.40 do 15.30 te vabiva v knjižnico. Takrat se lahko poigraš s Šapo, jo pobožáš, morda poklepetamo, načrtujemo dejavnosti, se dogovorimo za kaj novega... Veseši bova tvojih idej in predlogov!

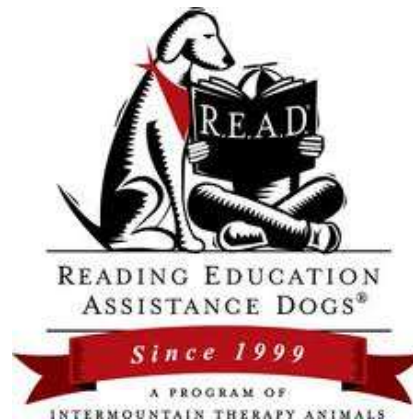
Zaradi druženja s Šapo seveda ne smeš manjkati pri pouku, razen če se izjemoma dogovoril s profesorjem, ki ga imaš tisto uro!

Dobrodošla, dobrodošel!

Kaj pa varnost?

- Šapa je urejena, vajena stikov z ljudmi, umirjena.
- Opravljen ima mednarodno priznan izpit iz poslušnosti (BBH).
- Je aktiven terapevtski pes s certifikatom društva Tačke pomagačke.
- Pridobljen ima ameriški READ certifikat.
- Dvakrat letno je skrbno veterinarsko pregledana.

A veterinary certificate form with a header in Slovenian: "VETERINARSKO PREGLEDALO ZA PSL, KI ODRAJA TERAPIJO, NE AKTIVNOSTI S POMOČI ŽIVALI". It includes fields for the dog's name, breed, and owner's name. There are sections for "OPREDELJEVANJE" (Identification) and "OPIS PREGLEDA" (Description of examination) with checkboxes for various conditions. A signature line is at the bottom right.

Možnosti za dijake

vsi dijaki

- druženje
- seminarske naloge...
- pogovor, igra
- OIV

dijaki predšolske vzgoje

- obiski v vrtcih – praksa
 - matematika, glasba
- obiski vrtcev na šoli
 - delavnice
- rajanje
- pomoč pri READ (Reading Education Assistance Dog) programu
- priložnostne dejavnosti
 - obisk v knjigarni,...

Prvi odzivi dijakov

Je QL.

Vsi smo bolj umirjeni, sama sem veliko bolj zbrana in sproščena.

To je najboljši projekt naše šole.

Naj se razvije tudi po drugih šolah.

Naj čim dlje traja in naj uspe.

Je motivacijsko in pes te lepo gleda, tudi če ne znaš snovi.

V njeni bližini se vsi odpremo in se počutimo zelo varno.

Hvala, da se to dogaja!

Razred je bolj sproščen, ampak še vedno smo lahko vsi zbrani, ker Šapa ne moti pouka.

Zelo dobra ideja in me veseli, da smo lahko del tega in poskusimo nekaj novega.

Da bi lahko imeli še več terapevtskih psov na šoli.

Če je kuža v razredu, rajši prihajam k matematiki.

Odzivi profesorjev

- Pomoč plahim, žalostnim, zaskrbljenim. Veselje.
- Dijak bo imel možnost zaupati se na preprost način. Nekaj novega, nenavadnega.
- Že sedaj pozitivno vpliva – dijaki psa redno spremljajo in se veselijo srečanja z njim.
- Ob živali nihče ne more ostati ravnodušen. Četudi se bodo morda nekateri negativno odzvali, je to priložnost za osebno in medčloveško rast.
- **Še prfoksi oživimo.**
- Gre za zanimiv projekt, z vsebino katerega večina še ni bila v stiku. Gre za bolj oseben in sproščen pristop, ki bo pritegnil k sodelovanju.
- Posameznikom lahko pes pomaga omiliti stisko.
- Super projekt 😊. Ljudje bi se lahko veliko naučili od živali (npr. razumevanja, potrpljenja, brezpogojne ljubezni).

Pregled dela - šolsko leto 2012/13

- okrog 80 delovnih dni pri pouku
- okrog 30 srečanj v šolski knjižnici
- spomladansko in jesensko rajanje
- 7 obiskov v vrtcih in OŠ
- dan z razrednikom
- informativni dan
- 3 predstavitve študentom PeF
- 8 hospitacij študentov in drugih pri rednih urah
- predstavitev v knjigarni Konzorcij
- 7 predstavitev v razredih, kjer ne učim

Akcijski krogi 2012/13/14/...

- 1. načrtovanje in preoblikovanje načrta
 - obsežno načrtovanje pred izvajanjem projekta
 - med izvajanjem sprotno prilagajanje načrtov
- 2. izvajanje in zbiranje podatkov
 - izvajanje v skladu z načrtom
 - sprotno prilagajanje
 - vprašalniki za dijake in učitelje
- 3. refleksija, vrednotenje
 - redni sestanki projektne skupine
 - srečanja s strokovnjaki

Preoblikovanje načrta – novost v šolskem letu 2013/14 program predšolska vzgoja - obvezni modul Matematika za otroke

- oddelek 4.a – 31 dijakinj
- redni obiski v vrtcu Jelka – dve skupini otrok
- izdelava didaktičnega gradiva – matematične vsebine
- priprava in izvedba delavnic z otroki - kombinirana vsebina: matematične igre in spoznavanje psa

Vpeljava novega didaktičnega elementa - uvajanje terapevtskega psa v neposredno delo z dijaki programa predšolska vzgoja

- načrtovano, sistematično delo z dijaki,
- prisotnost in sodelovanje šolanega terapevtskega psa,
- vsebinsko dopolnjen obvezni modul Matematika za otroke,
- dijakinje: priprava in izvedba načrtovanih dejavnosti s predšolskimi otroki,
- poudarek na
 - inovativnem načinu dela bodočih vzgojiteljic,
 - varnem druženju s psom.

Didaktične igre z matematičnim ozadjem

Navodila dijakinjam – igra naj temelji na:

- razvrščanju,
- primerjanju,
- prirejanju,
- urejanju,
- štetju,
- merjenju,
- opazovanju,
- logičnem sklepanju,
- orientaciji v prostoru.

Vloga Šape pri izvajanju dejavnosti

Dijakinje igro pripravijo tako, da

- otrok pelje kužka na povodcu,
- otrokom kuža „zastavi“ nalogo,
- otrok vrže žogo, kuža mu jo prinese,
- kuža po prostoru išče otroke (ali predmete)
- otrok odveže rutko s tačke,
- kuža skupaj z otroki izvaja določene naloge v prostoru,
- otrok poskusi, če ga kuža uboga...

Otroci spoznavajo psa

Dijakinje spremljajo ali aktivno vodijo pogovor z vsebinami:

- kaj nam pomenijo živali,
- kako skrbimo za kužka,
- kaj kuža potrebuje,
- deli telesa (pasjega, tudi človeškega),
- kako se psu varno približamo,
- kako ravnamo, če se psa bojimo;

Pregled dela - šolsko leto 2013/14

- okrog 70 delovnih dni pri pouku
- 17 srečanj z otroki v vrtcu Jelka
- spomladansko rajanje
- 6 obiskov v ostalih vrtcih in OŠ
- dan z razrednikom
- informativni dan
- dva vikend tabora na CŠOD Medved
- prireditev ob dnevu voda
- 4 predstavitve študentom PeF in FF
- 4 hospitacije študentov in drugih pri rednih urah
- predstavitev na Knjižnem sejmu v Cankarjevem domu
- 4 medpredmetne povezave v razredih, kjer ne učim
- aktivna udeležba na dveh mednarodnih konferencah
- aktivna udeležba na posvetu PeF

Evalvacija – vprašalniki 2014

- dijaki SVŠGL
- dijaki, ki jih učim
- dijakinje 4a
- starši otrok v vrtcu
- vzgojitelji
- otroci

Vprašalnika z odgovori (za otroke in za starše)

Spoštovani starši!

n = 33

Od jeseni 2013 v vrtec Jelka nekajkrat mesečno prihajamo dijakinje Srednje vzgojiteljske šole, njihova profesorica MT in terapevtska psička, zlata prinašalka Šapa. Dijakinje vsakič pripravijo didaktični material (ozadje iger je vedno matematično) in načrtovane dejavnosti izvajamo tako, da sodeluje tudi Šapa. Ob tem malčke opozarjamo na primerno vedenje ob psu, skupaj razmišljamo, kaj vse kuža potrebuje,...., otroci pa so najbolj veseli, ker lahko Šapo tudi pobožajo in se z njo igrajo.

Šapina prisotnost na šoli je vezana na inovacijski projekt v sodelovanju z Zavodom republike Slovenije za šolstvo. Eden od ciljev projekta je spodbujati naše dijake k inovativnim oblikam dela s predšolskimi otroki. Za spremljavo projekta so mnenja vas, staršev, o našem delu zelo pomembna.

Ob vsaki misli obkrožite trditev, ki ZA VAS oz ZA VAŠEGA OTROKA najbolj velja.

	vsebtise strinjaj	delno se strinjaj	ne morem se odločiti	delno se NE strinjaj	vsebtise NE strinjaj
Dobil sem dovolj informacij o vsebini in ciljih dejavnosti s Šapo.	27	5	1	0	0
Moj otrok se je veselil Šapinih obiskov.	32	1	0	0	0
Moj otrok je o vsebini srečanj s Šapo pripovedoval doma.	19	13	1	0	0
Šapini obiski so povečali otrokovo zanimanje za živali.	22	9	2	0	0
Šapini obiski so pozitivno vplivali na mojega otroka.	32	1	0	0	0
Šapini obiski so povečali otrokovo občutljivost za ravnanje z živalmi in skrb zanje.	24	7	2	0	0
Šapini obiski so povečali otrokovo zanimanje za matematične vsebine.	19	8	6	0	0
Sodelovanje psa v vrtcu spodbuja in razvija vrednote, ki jih tudi sicer želimo posredovati otrokom.	28	4	1	0	0
Prav je, da bodoči strokovni delavci v vrtcih/šolah sodelujejo pri dejavnostih s terapevtskim psom v vrtcu/šoli.	32	0	1	0	0
Vesel sem, da je imel moj otrok letos možnost sodelovati pri izvajanju dejavnosti s psom.	32	0	1	0	0
Želim si, da bi se moj otrok tudi v bodoče v vrtcu/šoli redno ali občasno učil v prisotnosti psa.	29	2	1	0	0

DRAGI OTROCI!

n = 39

ŠAPA JE RADA PRIHAJALA V VRTEC, KER STE BILI Z NJO VSI ZELO PRIJAZNI. ZDAJ PA TE PROSIVA, DA NAMA OZNAČIŠ, KAKO SI SE POČUTIL, KO STE SE IGRALI IN UČILI S ŠAPO.

	RES JE	NE MOREM SE ODLOČITI	NI RES
VESEL SEM BIL, KADAR JE ŠAPA PRIŠLA NA OBISK.	37	2	0
RAJŠI SEM REŠEVAL NALOGE, ČE JE BILA Z NAMI ŠAPA.	37	2	0
LEPO MI JE BILO, KO SEM ŠAPO BOŽAL ALI PELJAL NA SPREHOD.	39	0	0
ŽELIM SI, DA BI SE V VRTCU VEČKAT IGRALI IN UČILI S KUŽKI.	38	1	0
IZVEDEL SEM, KAKO SE MORAM OBNAŠATI, ČE JE OB MENI KUŽA.	38	0	1
NAUČIL SEM SE, KAKO MORAM PRAVILNO SKRBTI ZA ŽIVALI.	36	3	0

KAJ TI JE PRI ŠAPI NAJBOLJ VŠEČ?

KAJ BI NAJRAJE DELAL S ŠAPO?

Namesto analize vprašalnikov: nekaj mnenj dijakinj

- »Tudi dijaki smo se naučili veliko novega. Prav tako smo pridobivale izkušnje za vodenje igre v vrtcu ter ugotovile, kaj nam lahko povzroča težave in kaj bi še lahko izboljšale.«
- »Otroci se ob Šapi lahko naučijo, da morajo upoštevati določena pravila. Ko bodo kasneje srečali psa na sprehodu, ne bodo kar "skočili" nanj, ampak bodo vedeli, kako se morajo približati.«
- »Otroci vedo, da morajo vedno počakati, kadar Šapa pije ali jí, da ne smejo k njej vsi naenkrat, da ne smejo biti preglasni, saj jo lahko vznemirijo, da ji ne smejo vzeti igračke iz gobčka... Vse to so se naučili preko igre med obiski Šape v vrtcu. Misliva, da jim bo to v življenju prišlo zelo prav.«
- »Marsikateri otrok tako premaga strah pred psom že v otroštvu preko igre in na zabaven način.«
- »Na koncu smo otroke še postavile v vrsto po velikosti. Skupaj smo ugotovili, da je bila najmanjša v skupini Šapa.«

Namesto analize vprašalnikov: nekaj mnenj vzgojiteljev

- »Obiski psičke Šape so trenutki, ki jih ne bomo nikoli pozabili.«
- »Otroci kažejo poudarjeno zanimanje za številke in za druge matematične vsebine.«
- »Otroci ob srečanju z drugimi psi opozarjajo, kako se smejo približati psu, česa psi ne marajo, kdaj jih ne smemo motiti in podobno.«
- »Nekateri otroci se pred skupino neradi izpostavljajo. Kadar pa želijo, da Šapa sede, da prinese žogo in podobno, govorijo glasno in razločno.«
- »Otroci, ki so se Šape sprva bali, so se do konca leta sprostili – kužka pobožajo, mu dajo piškot in sodelujejo pri dejavnosti.«
- »Otroci Šapine obiske podoživljajo z igrami vlog: so Šape in Mojce.«
- »Otroci v Šapini prisotnosti ne potrebujejo dodatne spodbude za delo.«
- »Šapa je otroka, ki sicer odklanja nežnosti, spodbudila k ljubkovanju in izkazovanju naklonjenosti. Neverjetno!«

Namesto analize vprašalnikov: nekaj mnenj staršev

- »Naš fant nas je doma vse podučil o skrbi za psa in je poudaril, da moramo živali spoštovati.«
- »Moja deklica je ob Šapi izgubila strah pred velikimi psi. Z velikim veseljem jo poslušamo, kako navdušeno pripoveduje o obiskih.«
- »Hvala, ker ste odprti za projekte, ki bogatijo naše otroke.«
- »Toplo pozdravljam iniciativo uvajanja živali v pedagoške vsebine.«
- »Program je odličen. Šapa je otroke ogromno naučila in pokazala, da je matematika lahko zabavna.«
- »Velika pohvala za inovativnost in izvedbo »upam si, verjamem v uspeh« projekta!«
- »Naša deklica je bila povsem navdušena nad medaljo in priponko. Še enkrat hvala.«

Odziv javnosti

- druge šole
- fakultete: PeF Lj, FF Lj,
- mediji:
 - članek v reviji Ona
 - prispevka v revijah Pil in Ciciban
 - prispevki na TVS1 v oddajah
 - Preverjeno
 - Infodrom
 - Dobra ura
 - osrednji TV Dnevnik

Hvala za pozornost

Mojca T in Šapa